

Izhaja vsakega 1. in 15. v mescu. — Naročnina znaša celoletno 25 Din, polletno 12 Din 50 para, četrtletno 6 Din, mesečno 3 Din. — Posamezna številka stane ----- 1 Din 50 para. -----

ŽELEZNIČAR

Glasillo Saveza železničara Jugoslavije.

Upravništvo in uredništvo v Ljudskem domu, Maribor, Ruška cesta 7. — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije ----- poštne proste. -----

St. 13.

Maribor, dne 1. julija 1923.

Leto XV.

Redni kongres SŽJ.

Poročilo

o III rednem kongresu Saveza železničara, ki se je vršil 20. in 21. maja 1923 v Zagrebu.

II. zborovanje.

S. Felicijan kot predsednik odvarja sejo in izjavlja, da bo pred prehodom na dnevni red, verifikacijski odbor poročal o pravilnosti mandatov. Poda besedo sodruhu Brezniščaku, ki v imenu verifikacijskega odbora poroča, da so verificirani sledeči mandati:

Maribor: Bibič, Istinič, Lapuh, Kmet, Grašič in Bahun. Dravograd: Pečnik, ki je zastopal obenem podružnice Vuzenico, Vuhred in Brezno. Celje: Felicijan. Pragersko: Ferminšek. Dugoselo: Frčko. Nova Gradiška: Gjurč. Bjelovar: Vlašič. Karlovac: Zemljak. Belišče: Matica. Vinkovci: Skoro. Brod: Adelsberger, Petrošek. Skopje: Mihac. Niš: Puretič. Suhopolje: Elijaš. Indija: Brezinščak. Krumes. Šibenik: Njeguš. Virovitica: Poženel. Blanca: Sprager. Sevnica: Horvat. Ormož: Vaupotič. Ptuj: Šegula, Vodovnik. Sisak: Zečič. Zagreb: Gmajnički, Sušan, Puretič, Reinhard, Veltin, Korene, Lukič, Jurišič, Hanž, Puhovski, Keršič, Levovnik. Kot gost je so bili prisotni sodruhi: Tomschik za Internacionalno transportnih delavcev v Amsterdamu, Romanški in Višegonov za Savez železničara Bolgarije; Kalaš in Roubiček za Unijo železničarjev Čehoslovaške in Balonič za upravo udruženja pomorščakov v Bakru. Od Glavnega Delavskega Saveza Jugoslavije je bil sodrug Pavičević, od Splošnega Delavskega Saveza, sodrug Haramina, od Saveza kovinarjev Jugoslavije sodrug Müller; od Saveza lesnih delavcev sodrug Novak, za strokovno komisijo iz Maribora sodrug Bibič.

Verifikacijski odbor ni mogel odobriti mandata sodr. delegatu Josipu Ravniku iz Ljubljane, ker sploh ni imel nikakšnega pooblastila in ker na podlagi plačilnih listin ni mogel dokazati, da je za zadnje 4 mesece plačal sploh kakšne prispevke. Odbor predlaga kongresu, da se mu mandat ne odobri.

Veltin: dam na glasovanje, dali prizna Ravbora ni Ravniku priznan mandat, prosim kongres, da izreče svoje mnenje.

Sodrug Grašič: (Maribor.) Poročevalec verifikacijskega odbora je izjavil, da Ravniku ni bil priznan mandat, ker se ni mogel izkazati, da je sploh član Saveza. Razen tega ne more Ravnik prisostvovati kongresu ene organizacije, proti kateri je on delal. Navaja slučaj, kjer je Ravnik pred 2000 navzočimi v Mariboru, raztrgal letak, katerega je izdala centrala Saveza proti nasprotnim organizacijam in kjer je branil te nasprotniške organizacije, dasi je vedel, kaj so iste zakrivile.

Sodrug Krekič: ravno radi tega letaka smatram za potrebno, da se Ravniku prizna pravica prisostvovanja, das se more braniti in eventualno opravičiti. To stvar je nujno potrebno pojasniti, in če se Ravnik zaveda svoje krivde in če hoče biti pošten, tedaj bo svoje dejanje obžaloval. Vsi oni, ki delajo, greše, to je treba povedati.

Veltin: govori obširno o vzrokih sedanje slabinu pravica prisostvovanja na kongresu ali ne.

Kongres je soglasno sprejel Krekičev predlog, da lahko ostane Ravnik na kongresu, da ima priliko braniti se.

Organizacija in agitacija.

Predsednik Felicijan: konstatira, da so prve tri točke dnevnega reda v celoti izčrpane ter prehaja na točko o »organizaciji in taktiki«, h kateri dobi besedo sodrug

Veltin: govori obširno o vzrokih sedanje slabosti organizacije, ki jo je zakrivil slab položaj železničarjev. Glavni vzrok je v pomanjkanju razredne zavednosti ter socialistične izobrazbe. Ko bi ti predpogoji bili dani, tedaj bi imeli močno organizacijo. Mi moramo delo v organizaciji usmeriti v tem pravcu, da

dosežemo ta prvi predpogoj, s katerim bomo dosegli tudi moč. Kakor hitro bomo dosegli moč, bomo tudi rešili vsa ostala vprašanja, katera nas v toliki meri mučijo.

Dosedanjemu centralnemu odboru se mora pač priznati, da je na tem polju storil vse, kar je mogel storiti. Pred letom dni je bila v resnici neznatna organizacija; med tem ko danes to ni več. Danes se s Savezom računa na vse strani kot z resnim faktorjem. To se je doseglo s širjenjem razredne zavesti med železničarji in številu članstva, ki se ga je doseglo, je stalno in se more samo povečati. Razdiralni elementi prihajajo vedno do manjšega upliva in potrebno je, da zginejo popolnoma, s čemur bo napredek organizacije obvarovan. Glavno pozornost je treba posvetiti razredni vzgoji ter odgoji mladih delavcev za pravi proletarski pokret ter jih obvarovati raznih šovinističnih, fašistovskih in meščanskih športnih uplivov. Pot, po kateri smo do danes hodili, da vsi funkcionarji energično v tej smeri nadaljujejo da vsi funkcionarji energično v tej smeri nadljujejo in kakor niso uspehi izostali do danes, ne bodo niti v bodoče. Treba je delati na to, da bodo vsi naši člani prišli v vezo in sodelovanje s člani nam bratskih organizacij, ki so združene v Glavnem Delavskem Savezu Jugoslavije. S tem se bo doseglo zaupanje v moč razrednega proletarskega pokreta. Skupno izvedene akcije, morejo roditi samo dober sad. Vsako drugačno delo v naših vrstah ne bi moglo pokazati nobenih povoljnih rezultatov, ker vse karkoli ni sezidano na tem spoznanju, ne more prinesiti nikakšnih koristi. Govornik predlaga, da se tozadevno predležeča resolucija sprejme ter da se v bodočem delu savezna uprava in vsi ostali funkcionarji ravnaajo po tej resoluciji.

Sodrug Kmet: (Maribor) je mnenja, da je potrebno v našem prihodnjem delovanju se popolnoma izogibati vsaki politični razpravi v vrstah Saveza in tudi na zunaj se ne bi smelo kazati političnih tendenc. To je potrebno, ker imamo mnogo sovražnikov, ki ne opuste nobene prilike, da nas ne bi blatili.

Sodrug Felicijan (Celje): Kar se tiče političnih tendenc, ne moremo niti nasprotniškim niti lastnim strankam zabraniti, da ne bi imele o našem gibanju imeti svojega mnenja. Vsaka politična stranka ima pravico, da nas presoja, kakor ji drago.

Sodrug Adelsberger (Brod): V vprašanju organizacije in agitacije moramo hoditi odločno za našim pravcem. Ni mogoče našega dela tako vršiti, da ne bi imeli sovražnikov. Glavno atako so podvzeli proti nam predvsem komunisti s parolo: ven Krekič, ven Pongračić; sedaj že prihajajo s parolo, ven iz Glavnega Delavskega Saveza in Amsterdam-ske internacionale; končno bodo prišli z zahtevo, da pristopimo k Moskvi. Tendence teh parol je nam poznana in mi gremo preko njih in naša pot razrednega boja se ne sme menjati. Z resolucijo se strinjamo.

Krekič: v naših pravilih je določena svrha in cilj Saveza. Po teh pravilih je Savez neodvisen od vseh političnih strank in ne sme priti pod oblast nobene.

Do skupnega nastopa lahko pride s strankami v gotovih momentih in v konkretnih vprašanjih. Ko pride na dnevni red pragmatika, o kateri bo sklepal parlament in kjer bodo odločale samo politične stranke, tedaj bo brezpogojna potreba, da se obrnemo za pomoč na vse stranke, toda pomagale nam bodo v tem vprašanju samo tiste, ki se bodo v tem vprašanju z nami strinjale.

Vemo, da to ne bo storila nobena vladajoča stranka, ampak to bode storila le proletarska stranka ki se bo za nas iskreno zavzela, a vse druge, če bi tudi to storile, bi storile več iz demagogije, kot pa iz iskrenega prepričanja za našo stvar. — Da ni Savez v minulemu letu bolj napredoval, so krive mnoge podružnice in njihovi funkcionarji, ki so bili preveč

pasivni. Glavno težišče jačenja Saveza leži ravno v agilnosti podružnic. Prihodnji centralni odbor Saveza bo moral temu vprašanju posvetiti posebno pozornost, seveda je stari tudi storil vse kar je mogel. Nadalje bo potrebno obrniti glavno skrb delu organizacije v Srbiji, kjer se naš pokret od obznane še vedno ni opomogel. Tam se je ojačilo žolto gibanje, ki je v službi direkcije in ministrstva in glavni sovražnik železničarjev. Težko je voditi boj, če ni na važnih postojankah vojakov. Naše protestne akcije v teh pokrajinah nam dosti ne pomagajo, če obenem ne bodo te akcije izvedene tudi v Srbiji, kjer morajo pokazati najmočnejši efekt.

Posebno pozornost moramo posvetiti okrepitvi naše organizacije v Beogradu, kjer je ministrstvo sabračaja. Tam bo najtežje ustvariti organizacije, zato bo treba mnogo delati. V tej smeri se je že delalo, ampak bo treba delo z vsemi silami nadaljevati.

Ravnik (Ljubljana): Mi vidimo, da se z naše strani in s strani naših nasprotnikov največ napada poedine osebe, in vsled teh napadov naše gibanje trpi. V Sloveniji se v glavnem vodi boj: Krekič—Žorga. Mslim, da osebe niso organizacija, marveč člani. Potrebno bi bilo izogibati se te osebne borbe.

Grašič (Maribor): Delo naših nasprotnikov v zadnjih letih nam jasno kaže, kdo so oni in kaj hočejo. Žorga, Makuc in vsi, ki danes delajo proti nam so bili nekoč naši člani in mi jih danes moramo vprašati, zakaj so se ločili in zakaj vstvarjajo nove organizacije? Če bi bili kdaj mislili pošteno in delali v interesu železničarjev, tedaj oni tega ne bi delali. Zato je za nas in naše bodoče delovanje situacija jasna.

Kolar (Zagreb): Fakt je, da se organizacija v glavnem naslanja na delavsko osebje, ki želi biti v Savezu zedinjeno in enotno. Nesloga je ustvarila današnje razmere, toda še več slabih posledic je rodil separatizem raznih kategorij v splošnem našem gibanju. Omenja strojevodje, ki bi ravno morali biti najbolj složni, pa jih je večina prožeta s separatizmom. Tako se n. pr. ustanavljajo razni strojevodski klubi in društva, kar ima za posledico splošno oslabiljenje železničarjev. Med vsemi kategorijami je treba zbu-jati čut solidarnosti in sloge in šele tedaj bomo močni in čvrsti.

Šegula (Ptuj): Ugotavljam, da mnogi železničarji nasledajo raznim osebnostim ter obljubam, namesto da bi se poprijeli razrednega boja. Železničarji ne vedo, kje jim je mesto. S širjenjem razredne zavednosti se bo doseglo zaželjene uspehe, z očvrstitvijo organizacije bomo dosegli vse tisto, po čemur težimo. Govornik se strinja s predloženo resolucijo.

Bahun (Maribor): Predlaga, da se točka dnevnega reda: organizacija in agitacija združi s točko: akcija in taktika, ker imajo te dve točki zelo mnogo skupnega.

Krekič misli, da to ni potrebno, marveč, da se 4. točka konča in takoj preide na točko: akcija in taktika. Kongres se strinja z mnenjem Krekiča.

Skoro (Vinkovci): Mi v Vinkovcih smo bili dalj časa pasivni in sicer radi tega, ker so razni sumljivi tipi naš Savez obrekovali kakor tudi osebe v njem, precej časa je preteklo, preden smo se prepričali, da je delovanje te organizacije pravilno. Med tem smo se tudi uverili o pravilnem delovanju in orientaciji Saveza in danes smo kompaktno tukaj. Krekič ima prav, če dolži podružnice, da niso delale. Naj le Savez tudi v prihodnje gre po začrtani poti, podružnice ne le, da bodo oživele, marveč se bodo tudi pomnožile.

Zečič (Sisak): pozdravlja kongres v imenu podružnice Sisak. Posebno pozdravlja zastopnike Internacionale, ki so menda pričakovali boljših razmer pri nas, kakor so jih našli. Nadalje pravi, da je treba vse ono vreči iz organizacije, kar ovira napredek iste.

Dosedanjih sporov so krivi razni politični nazori poedincev, kakor tudi mase. Zato je nujno potrebno, da se te politične prepire zmanjša na minimum. Ravnotako je treba računati z nacionalnimi

boji, ki na vsak način škodujejo našemu pokretu. Govornik nadalje omenja resolucijo, ki je bila na sisačkem shodu sprejeta in ki jo je centralni odbor v celoti odobril. Je mnenja, da so nekatere točke te resolucije bile prezrte.

Felician: ker je že pozna ura, zato zaključujem današnje zborovanje in odrejam nadaljevanje jutri ob 8. uri jutraj.

Nadaljevanje kongresa naslednji dan.

Predseduje so. Felician, podeli prvemu govorniku s. Lapuhu (Maribor) besedo.

Lapuh: Ako hočemo našo organizacijo dvigniti, tedaj je potrebno mnogo delati. Mi smo bili sedaj, v našem delu mnogokrat popustljivi ter smo se dali voditi od časovnega razpoloženja. Nasprotno naši nasprotniki niso mirovali v svojem boju proti nam. Toda med našimi člani je mnogo več realnosti in več proletarskega čuta, kot pa pri naših nasprotnikih. Govornik omenja nemoralni način agitacije, ki jo vrše »neodvisni« v Sloveniji, ki se v boju proti nam poslužujejo klerikalno-boljševiških metod in demagogije. Njihov strup je naperjen proti osebam, ki delajo v Savezu, točno po devizi: ubij pastirja in ovce se bodo razpršile. Zato se pri nas največ napada Krekića. Pri tem se poslužujejo najnemoralnejših obrekovanj, za katere bi jih bilo treba izročiti sodišču. Potrebno bi bilo v bodoče vse takšne klevete ugotoviti in obrekovalce kaznovati.

Taka metoda borbe jih bo najprej spametovala in najhitreje onemogočila. Ampak tudi najnovejša koalicija zvezarjev in neodvisnih, se zdi, da nima drugega smotra, kot da izpodkopava Savez. Vsled težkega položaja, v katerem se nahajajo danes železničarji, je mogoč pristop tem elementom v vrste železničarjev. Toda baš v tej situaciji se jih mora popolnoma razkrinkati. Mi bomo na polju razredne izobrazbe železničarjev ta proces samo pospešili. Ni treba voditi strankarske politike, ampak zato razredno socialistično in internacionalno. S tako politiko bomo najprej eliminirali iz vrst železničarjev tiste organizacije, ki vodijo politiko šovinističnih ali pa moskovskih fraz. Mi smo na zdravi poti in kar je zdravo, to tudi zmaguje.

Bibič (Maribor) obširno govori o potrebi širjenja razredne zavednosti, kar je predpogoj za naše jačanje. Strašno je, kar se danes počenja z železničarji. Vsak podlež je danes v položaju pridobivati železničarje za svoje namene. Obsoja tiste, ki pledirajo za nekakšno zedinjenje, najsi bo s kakšnimi koli organizacijami. Zedinjeni smo bili in zedinjeni smo tudi danes. Vsak kdor pošteno misli in želi dobro železničarjem, je dolžan, da pride k nam in da nam pomaga. Tisti pa, ki je enkrat iz nepoštenih motivov iz naše organizacije odšel, ta naj kar izven naše organizacije ostane, ker njegova vrnitev nam ne bi prinesla nikakšne koristi.

Da smo na pravi poti je doka znaraščanje naša raje za nekakšno zedinjenje, najsi bo s kakršnimi koli dalje dokaz, da jo nepošteni elementi zapuščajo. Potrebno je, da se vsi energično postavimo na branik in on bo močnejši kljub vsem demagogijam.

Krekić: Delovanje Saveza ni odvisno od posameznih oseb, marveč od članov. Ta kongres je skupina članov, ki bo odločil, kakšna bode politika Saveza v bodoče. Centralni odbor Saveza, kakor tudi posamezni funkcionarji se morajo sklepom podrediti in jih tudi izvajati. Vsled tega odpade neka posebna zahteva sodruha Zečiča, ki želi, da bi kongres in uprava Saveza sprejela to, kar on hoče ali samo njegova podružnica. Ako se ne bi v organizaciji tako delalo, bi lahko že jutri nastal splošen kaos in razsulo; ker bi vsak član lahko zahteval, da se naj tako dela, kakor on hoče, a to je nemogoče. Resolucije ki jih kongres sprejme, kot tudi vsi ostali sklepi, so obvezni za vse člane Saveza in za vse podružnice. Na izvedbi teh sklepov moramo delati vsi vzajemno do prihodnjega kongresa. Kar se tiče napadov na mojo osebo, stojim vedno na razpolago vsakemu sodišču ali razsodišču, da razsodi in dožene resnico. Kar se tiče klevet od strani Žorže in njegovih podrepnikov, povem samo to, da je imel že priložnost, da svoje klevete dokaže na državni konferenci 5. novembra minulega leta. Toda on je odšel s te konference osramočen in od cele konference enoglasno obsojen. To ga pa vendar ni oviralo, da ne bi z obrekovanji nadaljeval. To je označba komunističnega značaja. Vse kaže, da on ne misli s to taktiko borbe proti nam kaj kmalu nehati. Toda mi se ne smemo pustiti ovirati v našem pravilnem delu. Vsak njihov ojačeni napor nam je dobro znamenje, ker nam dokazuje da oni zgubljajo, a kdor zgubi, se tudi

navadno jezi. Prej ali slej bodo prišli železničarji na svojo pravo pot in z našim delom na polju izobrazbe železničarjev bomo to ozdravljenje samo pospešili.

Bahun (Maribor): Sodrugi železničarji se še niso gotovo nikoli nahajali v tako obupnem položaju kot se nahajajo sedaj. Na eni strani skrajno reakcionarna vlada, ki ne umeva bede železničarjev in grozi s zakonom o zaščiti države, a na drugi strani razdrapanost med železničarskim osebjem, ki je danes raztrgano na nebroj organizacij, katere pa, če bi tudi bile to, za kar se izdajo, ne bi mogle ničesar storiti, zato, ker vse skupaj tvorijo komaj 50 odstotkov vseh železničarjev.

Največ je v tem trenutku onih, ki niso nikjer organizirani. Z njimi pa je vsekakor treba računati. Res je, da je naša organizacija na pravi poti, tudi je res da je vsaj relativno najmočnejši in da še število njenih članov od dne do dne narašča. Toda to bi nas moglo zadovoljiti v normalnih časih. Mi se pa nahajamo v izrednem stanju, ki je nevzdržno in katero ne dopušča čakanja. Zato moramo mi iskati poti, po kateri moremo najhitreje priti do uspeha. To pa je mogoče samo tedaj, ako se vse železničarje pridobi za skupen nastop. Ena sama organizacija ne bo mogla ničesar doseči. Kar se pa koalicije tiče, imamo dovolj žalostne spomine in ravnotako nam sedanja skupna akcija ne nudi mnogo upanja. Samo ena edinstvena in popolna organizacija je v Jugoslaviji v stanju reakcijo zlomiti in kaj uspešnega doseči. Seveda bi morala takšna organizacija stati na podlagi razrednega boja, lahko pa se iz nje izpusti takozvana politika, ki jo naši nasprotniki tako sovražijo. Kratkotrajno, ta organizacija bi bila taka, kot je n. pr. ona grafičnega delavstva, ki danes pokazuje najkrajše uspehe.

Mi imamo sicer med neorganiziranimi precej simpatizantov, ki pa so danes v takšni bedi, da resnično niso v stanju plačati prispevkov za organizacijo, n. pr. progovni delavci, ki zaslužijo po 450 dinarjev mesečno.

Naši nasprotniki morajo vedeti, da ne bodo ničesar sami dosegli. Zato se pravi tratenje moči in zguba časa, če se kdo zanaša, da mu bo katerakoli organizacija pomagala do boljšega življenja. Jaz bi bil tudi pripravljen v božjem imenu žrtvovati ime organizacije ako bi to bil zadržek. Organizacija bi se lahko imenovala Unija Jugoslovanskih Železničarjev. Sicer pa ne leži važnost v imenu marveč v enotnosti in popolnosti.

Pavičević (Beograd): Predlog sodruha Bahuna se mi zdi smešen, ako se ve, kakšne so nasprotne organizacije in če bi bil sprejet bi pomenil reorganizacijo celega našega strokovnega pokreta, zlasti pa Saveza Železničara Jugoslavije. Če bi se tak predlog sprejel, tedaj bi to pomenilo, da odstopamo od čiste in nepomirljive razredne borbe, kar se v nobenem slučaju ne sme dovoliti. Misli, da o tej točki dnevnega reda je bilo dovolj govorjeno in da se naj zaključi.

Felician: Ker so vsi prijavljeni govorniki že govorili in ker nihče ni več prosil za besedo, dam predloženo resolucijo na glasovanje.

Resolucija je soglasno sprejeta.

Naša akcija.

Od 11. in 16. marca je veliko vode po Dravi, Savi in Donavi preteklo v večno morje, med tem pa je akcija za zboljšanje našega gmotnega položaja še vedno mrtvi točki. Zastonj segajo železničarji dan na dan po najrazličnejšem časopisju v upanju, da bodo vlovili kako brzojavko, iz katere bi bilo sklepati, da bomo skoraj kaj dobili. Zastonj se vrše seje in konference in zastonj hodijo deputacije vdaljni Beograd. »Nema pare« — je odgovor, vedno enak in nespremenljiv. Ima pare, samo za železničarje in državne uslužbence ne!

Vlada je zahtevala ogromne naknadne kredite. Vlada je predložila parlamentu tudi dvanajstine ali proračunski provizorij za mesce julij, avgust in september. Te dvanajstine si je zvišala, kar se navadno ne dogaja v drugih parlamentih, tod te izjeme vlada ni storila pri izdatkih za državne uslužbence in železničarje. Oni naj čakajo na redni proračun, za katerega se vladi prav nič ne mudi, če ima enkrat dovoljene dvanajstine, ki so celo zvišane. Vlada si je tudi že zvišala davke in bi torej lahko dovolila zvišanje naših prejemkov, toda mi smo skoz padli.

Ali naj še upamo? Gotovo ne! Davke se bo moralo celo za nazaj plačati, a nam se zvišanje ne dovoli za naprej. Človek se prime za glavo in se vpraša: Kam gredo tedaj denarji? In poleg vseh teh poviša-

nih davkov se še neprenehoma iščejo ogromna posojila v tujini! Človek bi vsled takega gospodarstva kar iz kože skočil. Ali moremo še nadalje v takem stanju vztrajati, med tem ko vidimo, kako en del državljanov razkošno živi in celo provocira one, ki se borijo z vsakdanjo bedo, ki trpe sami glad in duševno trpe, ko morajo gledati, kako hirajo najmilejši, to so žena in otroci, ki so nedolžni, kakor so tudi nedolžni njih reditelji.

Up železničarjev so bili akcijski odbori in vspehi teh odborov so se nekaterim zdeli že tako blizu, da bi jih človek kar z roko prijel. Na žal so naši železničarji trdi, zelo zelo trdi in si ne dajo dopovedati, da ni sredstva na svetu razen edinstvene organizacije in to takšne, ki nima botrov niti v železničarskem ministrtvu niti pri direktorjih. To je organizacija na razredni podlagi in v kateri se samo volja železničarjev mora uveljavljati, nikakor pa kakršnikoli zunanji vplivi.

Takšna organizacija je bila naše nekdanje »Splošno strokovno in pravovarstveno društvo za Avstrijo«, potom katerega so železničarji skoraj vse dobili, kar danes imajo in od česar so žal od tedaj, ko niso več pri tem društvu, mnogo izgubili. Tudi ta organizacija ni bila brez sovražnikov od zgoraj in žal tudi od spodaj, ker so bili tudi preje železničarji, ki so v lastno skledo pljuvali, toda kljub temu je ta organizacija imela mogočen vpliv in potom iste so železničarji od leta do leta pridobivali več pravic. Danes pa jih gubijo. In zakaj?

Zato, ker so postali svoji lastni sovražniki in dajejo svoje najmočnejše orožje, t. j. svojo solidarnost sovražniku v roke.

Najprej pol ducata organizacij, ki vse skupaj ne predstavljajo 50 odstotkov železničarjev, potem pa koalicijski in akcijski odbori. Da je to vse samo nekak surogat in nič pristnega, to ve vsak sodrug, a najboljše to ve reakcionarna vlada. Pri zadnjih volitvah so se demonstrativno vrgli železničarji v naročje Radića in Korošca in so zadnjo karto stavili na zmago teh dveh špekulantov z ljudsko neumnostjo. In sedaj Radić podpira reakcionarne radikale s tem, da ne gre v parlament a tudi Korošec ne kali Pašiću vode. Rad bi vedel, kaj bi tisti danes rekli, ki so pripomogli klerikalcem na Slovenskem do 22 mandatov, če bi bili socialisti na tem mestu. To bi vam mrgolelo izdajalcev in prodancev.

Toda klerikalci pravijo, le potrpi na tem svetu, na onem dobiš plačilo! Do volitev pa je še daleč, si misli g. Korošec — ima vremena!

Akcijski odbor v Ljubljani je izrekel centralnem odboru v Beogradu nezaupnico, ker ta bolj drži z vlado kot pa z železničarji in javnimi uslužbenici.

V Zidanemmostu se je vršila dne 28. junija konferenca, ki je sklenila, da se končno pripravi vse za boj. Čas bi že res bil. Toda ali bo ta boj našel nemu odboru v Beogradu nezaupnico, ker ta bolj organizirajo, pa bilo pri kateri koli organizaciji?

Komu naj oni jamčijo, da bodo ostali v eventualnem boju stnoviti? Zakaj bi naj samo eni nosili stroške in se trudili za se in druge. In končno, ali se ne zavedajo neorganizirani tega, da so oni ravno tista zavora, ki brani, da ne pridemo vsi skupaj do zaželenega cilja, do zboljšanja življenjskih pogojev? Vsi v organizacij!

Škandaliziranje volitve.

Zagrebska direkcija je »razpisala« volitve v bolniško blagajno za svoj okoliš, to je tudi za Slovenijo. Toda to razpisanje je bilo takšno, da ni nikdo vedel za to. Morda je to bil namen. Kdo ve? Volitve so se vršile 5. junija, toda kako, to lahko imenujemo — javen škandal. Da se ne spuščamo v podrobnosti, je dovolj da navedemo, kako je zgledalo na dan »volitev« v Zagrebu, to je na sedežu bolniške blagajne.

Ob 11. uri istega dne je načelnik delavnice izjavil zaupnikom, da on ne ve za nikakšne volitve; še le na njihov pritisk se je udal ter jim dovolil, da so šli »voliti«; a načelnik kurilnice je ostal do konca »stanovit« v tem, da ni dobil nobenih navodil za volitve in zato jih tudi ne bo izvedel (nikdo v kurilnici ni volil, marveč je šel po svojem navadnem poslu).

Tako se je dogodilo v delavnici in kurilnici v Zagrebu, kjer so vendar nekakšni zaupniki, a kako se je postopalo drugod?

V Belovaru n. pr. postajni načelnik enostavno ni na 5. junija sprejemal nobenih glasovnic, ker je on glasovanje opravil že dan prej!

Prinašamo samo nekoliko slučajev iz velikega števila svinjarij. Volitve so se 5. junija izvršile, ne da bi se vedelo na kakšni podlagi.

Pravilnik, ki bi bil moral biti preje izdelan in izdan, ni niti izdelan niti izdan, nobene volilne liste izdne niti prepsane, kakor tudi postopanje pri predaji ni bilo ugotovljeno. Tudi ni bilo nobenih seznamov volilcev, niti se ni vedelo, kdo je in kdo ni volilec; lahko je glasoval, kdor je hotel; na voliščih ni bilo nikjer nobenih zaupnikov, še manj pa je bil kdo pri glavni volilni komisiji: kuverte odpirati, glasovnice krasti, jih zamenjati, jih utihotapljati je mogel vsakdo od postajenačelnika, pa do glavne volilne komisije. Načelniki so prevzemali glasovnice in člani volilne komisije so večinoma osebe, ki so zainteresirane, ker so figurirale na listi direkcije, katerih glasovnice so oddajali v službenih kuvertah z napisom direkcije.

Da bodo volilne sleparije lažje, za to se na mnogih mestih ni vodilo nikakšnih seznamov volilcev, marveč so se kuverte kar tako metale na mizo, brez vsake kontrole, kdo jih meče. Lahko je vrgetl kdo kolikor je hotel! A načelniki, od katerih so mnogi pozneje delali opazke, češ, moralo bi se postopati po »predpisih«, so lahko kuverte in glasovnice zamenjali kakor so hoteli. Lahko so zavrgli vse kuverte, ki so jih prinesli volilci in odnesli tiste, katere so hoteli in katere so bile naročene. Ni zastoj direkcija izdala svojo listo »Združenih železničarjev«, ki je še podlo paradirala s »hrvatstvom« in ga poniževala.

Te »volitve« so dokaz, kako nizko je padla morala onih, ki jih ni sram takih javnih škandalov.

Postopanje pri teh tudi-volitvah je nadalje dokaz, kako malo zavesti imajo takozvani »odgovorniki«, ki se ne sramujejo paradirati na odgovornih položajih — kot proizvajalci takih »volitev«.

Savez je vse to že naprej videl, da ni pravilnika, da ni nikakšnih volilnih list itd., za to je naslovil na prometnega ministra protest:

Gospodu prometnemu ministru

Beograd.

Komisar prometnega ministrstva v Bolniški blagajni pri direkciji v Zagrebu je razpisal za 5. junija t. l. volitve v Bolniško blagajno.

1. Ker se vedno ni pravilnika, ki bi bil podlaga za izvedbo volitev;

2. ker volitve niso v nobeni obliki zainteresiranemu osebju objavljene, marveč edino direkciji, ki je potom okrožnice obvestila svoje službene edine — ki pa niso obvestile volilcev — kar bi njih dolžnost bila;

3. ker so kot volišča določene službene edinice, brez vsakršne kontrole volilcev; in ker v glavni volilni komisiji ravnotako niso zastopani predstavniki volilnih list, ki naj bi kontrolirali pravilnost volilnega postopanja.

Iz vseh zgoraj navedenih razlogov, ki temelje na § 97. in § 23., naredbe o reorganizaciji zavarovanja za slučaj bolezni ali nezgode od 1. julija 1922, štev. 21.739, podpisani Savez vloga svoj protest proti tem volitvam in zahtev, da se jih razveljavi.

Za Savez Železničarja Jugoslavije:

Bogdan Krekić.

Podkrepljen z nečutenimi volilnimi škandali, mi ta protest ponavljamo ter zahtevamo najodločnejše, da se te volitve v celoti razveljavijo.

Opomba: Gornji protest je deputacija dne 1. junija predala prometnem ministru.

Proti Hortyjevem režimu.

Za Savez Železničara Jugoslavije:

Gospodu poslaniku (ali odpravniku poslov) Madžarske države v

Beogradu.

Spoštovani gospod!

»Glavni Odbor Internacionalne Federacije Transportnih Delavcev« je na svoji seji, ki se je vršila v Kölnu 22. marca, sprejel sledečo resolucijo:

Glavni Odbor Internacionalne Transportne Federacije protestira energično proti trajnim progonom, katere madžarska vlada vrši proti madžarskim transportnim delavcem in železničarjem kruteč jim svobodo koalicije.

Kot internacionalci obsojamo takšno postopanje madžarskih reakcionarcev, ki odreka delavcem njihove pravice, da branijo svoje mezde in delovne pogoje, pravice, katere neovirano uživajo delavci vseh ostalih držav. Internacionalna transportna federacija pozivlje v vseh državah ji priključene or-

ganizacije, da pri predstavništvih madžarske države vložijo proteste proti takšnemu postopanju madžarske vlade proti delavskemu pokretu.

Glavni odbor Internacionalne Transportne Federacije izraža obenem svoje obžalovanje, da ni Internacionalni Biro Dela podvzel nujnih korakov, da se takšnemu postopanju madžarske vlade napravi konec.

Obračamo pozornost predstavnika madžarske države na gornjo resolucijo in proteste, ki jih izziva politika madžarske vlade proti delavskemu pokretu.

V imenu organiziranih jugoslovanskih železničarjev, izražamo našo popolno solidarnost z resolucijo Internacionalne Transportne Federacije in se pridružujemo protestu proti zatiranju delavskega pokreta na Madžarskem. Posebna delegacija je preiskovala, dali odgovarjajo pritožbe madžarskega delavstva dejstvom in na žal je ugotovila: da je železničarjem in transportnim delavcem prepovedano organizirati se, po običajnih principih zapadnoevropskega strokovnega pokreta; da se prepoveduje strokovni tisk; da se predstavnike organizacij in organizirane delavce najbrutalnejše preganja; da se sistematično onemogočuje strokovni boj za izboljšanje materialnega položaja delavcev, da je predstavnikom delavskega pokreta zabranjeno poročati o pravem stanju mezd in delovnih pogojev madžarskih delavcev; da vlada proti delavskemu pokretu, se more najmanj razumeti danes, v času, ko si je po vojni politična demokracija prodrila pot po celem svetu in ko se ta politična demokracija ne more niti misliti brez najpopolnejše delavske svobode — koalicije, ki je podlaga celemu socialno-političnemu zakonodajstvu. Madžarska vlada želi, s svojim pritiskom proti delavskemu razredu, da se povrnejo časi iz zgodovine, ko ni bilo modernega gospodarstva, niti delavskega razreda in delavcev, ki se čutijo kot državljani. Takšna politika madžarske vlade izziva upravičeno ogorčenje celega sveta.

Tudi ta Savez vloga v imenu organiziranih železničarjev svoj najenergičnejši protest.

Za Savez Železničara Bogdan Krekić.

Ta protest Saveza je obenem podprl od svoje strani tudi Glavni Delavski Savez Jugoslavije.

Člansko zborovanje

sklicuje Savez železničara Jugoslavije, podružnica Maribor, ki se vrši v nedeljo, dne 8. julija 1923 ob 9. uri predpoldan v veliki kazinski dvorani (gledališče).

Dnevni red:

Žorgovi očitki Savezu, oziroma s. Krekiću.

Da se izvrši konfrontacija med M. Žorgom in s. B. Krekićem tudi v Mariboru, kar se je sicer že izvršilo v Zagrebu in da se napravi konec obrekovanju, zato vabijo mariborske organizacije oba zgoraj omenjena, kakor tudi vse člane Saveza in Neodvisne, ki se pa morajo, v kolikor niso sicer poznani, izkazati s člansko knjižico. Vsakršne gonje mora biti enkrat konec, ker so časi preresni, da bi se voditelji prepirali med seboj v času, ki je vse prej kot primeren, zato, ko nas vse skupaj reakcionarni režim hoče zadušiti. Za to je **nujno potrebno**, da se Žorgovo komedijo likvidira.

ODMEVI ŽELEZNIČARSKEGA ŠTRAJKA ALI »SVINJEREJA« KLERIKALNEGA KOMISARJA.

Ko je leta 1920 izbruhnil železničarski štrajk, je bila najhujša reakcija na vladi. V Beogradu je vihtel svoj bič dr. Korošec kot prometni minister, v Ljubljani tvrdka Brejc-Remec. V Mariboru pa največji reakcionar, kar so jih mogli tam najti, dr. Leskovar. Dr. Koroščevo prvo delo kot prometni minister je bilo, da je razveljavil »protokol sporazuma«, ki ga je napravil njegov prednik dr. Drašković z železničarji, katerega pa je pobijala solidarno vsa reakcija v državi. Korošec je namesto omenjenega protokola izdal famozni »Privremeni pravilnik«, kateri ni vseboval nobenih pravic, pač pa same dolžnosti za železničarje, zlasti za nižje kategorije. Korošec, ki je prefrigan pop, je vedel, kaj dela, na žal, da niso takratni voditelji železničarjev popolnoma razumeli njegovih načrtov. On je hladnokrvno pognal želeničarje v stavko, ker je vedel, da je bolje za reakcijo, če ta stavka preje izbruhne kot pozneje!

Korošec se je pripravljal na stavko, ki jo je izzval in tako je svojemu oprodi dr. Leskovarju, ki je bil takrat vladni komisar za mesto Maribor, dal na log oziroma nasvet, da se naj preskrbi s potrebnimi

živili, ker bo čisto gotovo izbruhnil železničarski štrajk, ki bo precej dolgo trajal. In vsemogočni Leskovar je tedaj ravnal točno po nasvetih in navodilih svojih višjih instanc in je že prvi dan štrajka to je dne 16. aprila 1920 dal zaklati v mestni klavnici 40 debelih banatskih prašičev. To je tedaj bilo jasno, da je firma Korošec-Leskovar točno vedela, da bo in kdaj bo železničarski štrajk, med tem, ko so se mnogi železničarji, zlasti v višjih krogih izgovarjali, da jim ni bilo nič znanega o pripravah za štrajk. Toda doktor Smola se ni nikdar učil za prekajevalca in tako so zaklani prašiči zasmrdeli. Nekoliko lažje je bilo z mastjo, ki se jo je razpustilo, dasi tudi ta ni bila dobro ohranjena. Ampak meso se je pokvarilo. In ko je bilo to meso že pokvarjeno, takrat ga je dala firma Leskovar-Kern prekajati k Wögererju. Toda Wögerer smrdljivega mesa ni mogel več popraviti. Med tem so prišle volitve za konstituanto in s temi je bil konec Korošec-Brejc-Leskovarjeve slave, ampak pokvarjeno svinjsko meso je ostalo v mestni klavnici kamor je zopet bilo deponirano.

Leskovar je moral odstopiti in prišel je drug vladni komisar, ki si je setavil nov sosvet v katerega je sprejel tudi 8 socialistov, ki preje niso vobče bili zastopani, pač pa skoraj izključno sami klerosi. Tedaj je šla (to je bilo marca 1921) aprovizacijska komisija z živinozdravnikom g. Miklavčičem pregledat mestno klavnico. Med drugim se je zanimala ta komisija tudi za tisto Leskovarjevo meso in na vprašanje, kje da se nahaja to meso, je rekel ravnatelj Kern, da je meso že prodano neki tvrdki na Dunaj. Pač pa je našla komisija mast. Na vprašanje, če je to mast od tistih 40 svinj, je rekel g. ravnatelj da ni, pač pa da je to druga mast in sicer nekega trgovca ali mesarja. Da je bilo tisto pokvarjeno meso, iz katerega so morali klavniški delavci od časa do časa črve krtačiti, res prodano, postoja celo akt, ki to potrjuje. Toda o čudo! Sedaj po treh letih se je tisto meso zopet pojavilo v klavnici! Mesa je 11 večjih in manjših zabojev, ki tehtajo skupno kakih 800 kil. Meso je ravnatelj Kern skril v svojo privatno klet, kjer kure spijo. Da je to meso zdaj pokvarjeno, to ni treba omeniti. Toda firma Leskovar-Kern ni vedela kam z mesom, tudi konjaču ga ni upala izročiti, ker bi lahko kdo videl, zato ga je skrila za toliko časa, da bi zopet prišel kakšen klerikalni komisar na krmilo, ki bi se potem znebil neljubih prašičev! Na predlog občinskega svetnika sodruga Bahun je komisija dne 26. junija meso pregledala in strokovnjaki so takoj podali svoje izvedeniško mnenje, da meso ni za človeško hrano ter da se mora uničiti. Sodruga Bahun je pred dvema leti v sosvetu grajal to postopanje, češ, zakaj se ni meso takoj prodalo, če tudi po nižji ceni, ker je takrat v letu 1920 še živil zelo primanjkovalo in ubogi ljudje bi bili veseli, če bi bili dobili nekaj po zmernejši ceni. Toda g. dr. Leskovar je cinično odvrnil: »to bi bila neumnost«. Pač pa bi bil klerikalni tribun za časa štrajka najraje dal železničarjem, zlasti zaupnikom svinčenega fižola, kot je to storil takrat njegov kompanjon dr. Brejc v Ljubljani.

Da se to sploh ni zgodilo v Mariboru, je edino pripisati mariborskim železničarskim voditeljem, ki so bili skrajno previdni. Pač pa se je Leskovarju posrečilo to, da je dal 24. aprila, po dolgem interveniranju pri višjih oblastih večje število železničarjev aretirati in v dravsko vojašnico zapreti, kjer se jim je neprenehoma pretilo s smrtjo.

Tak je tedaj konec klerikalnega gospodarstva in korenjak Leskovar je doživel s svojimi 40 prašiči popolen »debacles«.

Na žalost se danes najde tudi železničarje, ki se v svojem obupu oprijemljejo Žebota, od katerega pričakujejo rešitve iz neznosnega življenskega položaja, namesto, da bi storili to, kar store prometni delavci danes po vsem svetu, da se organizirajo v lastnih organizacijah, ki niso od nobene buržuazne stranke odvisne. Dvema gospodoma ne more nikdo služiti, zato mora enega zanemarjati in Žebot je slab zastopnik kmeta, ki ima vedno nasprotno interese z železničarjem — konsumentom, kateremu niso nje govi pridelki nikoli dovolj dragi, še slabši pa je on kot zastopnik železničarjev, katerih interesov on ne bi mogel zastopati, če bi jih tudi hotel, ker jih »figo« pozna. Svinjarije pa je sedaj konec. Klerikalci se bodo v smradu zadušili!

Dnevne vesti.

Delavski zlet v Maribor. V nedeljo 1. julija se je vršil vsedelavski zlet v Maribor. Prišli so proletarci iz cele Slovenije, iz Zagreba in posamezni iz

drugih krajev. Prišli so pa tudi zastopniki iz bratske Čehoslovaške. Bil je izredno lep dan; bilo je ogromno število navzočih, dasi od daleč ne toliko, kolikor bi mi bili radi videli. Zlasti železničarjev smo mnogo pogrešali, ne toliko radi tega, ker ne bi oni čutili z ostalim proletarijatom, ampak železničarji se niso mogli udeležiti vsled prevelike bede, v kateri se nahajajo danes. Sicer pa železniška kolesa ne mirujejo niti v nedeljo in zato jih je mnogo v službi. Ali vseeno smo bili z ozirom na dandanašnje izredno težke prilike, z izletom splošno zadovoljni. Naši pevski zbori in tudi telovadne enote sijajno napredujejo. Vsa čast pa trboveljski godbi, ki se lahko kosa z vsako vojaško, torej poklicno godbo. Upamo, da se bomo prihodnje leto v veliko večjem številu videli v Ljubljani. Zato kličemo že danes: Nasvidenje v Ljubljani.

Znižanje plač zahteva glasom brzojavke »Jutra« od 3. julija, finančni minister g. Stojadinović za državne uradnike, ki so bile že določene po novi pragmatiki. Sedaj, ko je prišla ta taok željna pragmatika v špecijano razpravo skupščine, zahteva g. Stojadinović, kandidat radikalije v Sloveniji, tisti gospod, ki je obljuboval zlate gradove proletarijatu če ga voli, češ, ako se oklenete močne radikalne stranke, tedaj lahko upate na zboljšanje gmotnega položaja vseh državnih nameščencev in železničarjev. Poturica Nachtigal je postal agent in se je vozil v avtu poleg tovariša finančnega ministra, »koji ima novaca«. V Prekmurju je baje ta kandidat-ska družba samo en večer porabila čez 100.000 K! Sedaj pa naj v pragmatiki določene plače regulirajo navzdol, dasi so sramotno nizke. Če bi se naj to zgodilo pri tistih kategorijah, ki bi imele dobiti nad 30.000 dinarjev letno, ne bi nič rekli, ali pri nižjem osebju ne dosežejo projektirane plače niti 2000 dinarjev! Na Čehoslovaškem je začetna letna plača za uradnika 4908 K, za poduradnika 4200 K in za sluga, oz. delavca 3684 čK, ki so poleg tega po valuti trikrat toliko vredne kot naši dinarji! Razen tega hoče finančni minister izločiti iz nove pragmatike vse sluga in končno se hoče poslužiti § 224 te iste pragmatike, po katerem se postavi vse osebje na razpoložanje (to se pravi, da se ga odpusti) in po tem poljubno zopet sprejema. Ko se vse to izvrši, še le takrat se bo mislilo eventualno na povišanje (če ne celo znižanje) draginjskih doklad! Da se to vse ni že zgodilo, se izgovarja gosp. Stojadinović in njegov kolega Rafajlovič, da je to sokriva vladina kriza. Gospodje imajo vedno pripravljeno krizo, kadar bi imeli kaj za ljudstvo storiti, kadar pa hočejo davke povišati, takrat pa ni nikoli krize! Torej ti državni suženj čakaj še potrpežljivo, če ti ne bodo še tako kmalu zvišali prejemkov, morda pa ti jih bodo znižali?! To je res huda šola za jugoslovanski manualni in duševni proletarijat. Toda učenci so tudi trdi in se prav nič ne naučel!

Iz Maribora. Na glavnem kolodvoru, tovarno skladišče je v tranzitni pisarni neki bandit, ali pa jih je menda več, ki mu je »Straža« že popolnoma možgane zmešala, da je izrezal smrdljivo notico, kjer se obrekuje Savez in jo nalepil, to je vtihotapil med poldansko pavzo na tablo za oznanila, s pripombo: »Stojte in berite!« Ljudje, ki žive v sponah klerikalnega časopisja, zgube sčasom popolnoma vsak čut poštenja in jih ni več sram. Gospod skladiščni načelnik, dasi ni naš pristaš, se je zgražal nad takšno lumparijo in je osebno strgal omenjeni pamflet doli. Glavnega jezuita seve poznamo, četudi se drži prihuljeno, kot se drže vsi potuhnjenci. Toda vsaka sila do vremen!

Lumparija. Najbolj umazan list pod milim nebom je gotovo katoliški list, ki ga piše krščanski fališki gadi svoj strup eniatä eniatä niatä eniatä eni šist, »Straža« v Mariboru. V ta list zlivajo svoj strup katoliški gadi Golec, Gmajner (ekskomunist), ki prodaja svojo revolucionarnost papeževim trinogom in končno tista govedina, ki pljuje ljudem na ulici v obraz. Da more ta list brez pridržka blatiti najpoštenjše ljudi, zato ima odgovornega urednika zaplotnjaka, ki ga brani nezasluzena poslanska imuniteta, kar je tudi lumparija zase. Ta list je prinesel pred kratkim notico, v kateri napada naš Savez in piše, da je »res, da je bila deputacija Saveza pri prometnem ministru ampak da je laž, da je ta deputacija zahtevala zboljšanja za železničarje in da nadalje ve tudi, da Savez noče zboljšanja, marveč, da bo vse storil, da bo oviral akcijo za zboljšanje itd.« Seveda na koncu zavije pobožno oči in pristavlja, da to ni na »Stražinem« zeljniku zrastlo, ampak da je te podatke dobila »Straža« iz »Strokovne borbe«. No dva

bratca sta se res našla, ki sta si precej podobna. Pri enem lažnjivi Žorga, pri drugem pa Gmajner. Oba imata en cilj, čeprav sta plačana vsak iz druge blagajne. Naša organizacija je moskovitom tako na poti kakor rimskim jezuitom. Mi »Straže« ne moremo tožiti, ker je njen urednik imun. Od njega se more dobiti zadoščenja samo na tak način, kot je to storil dr. Novačan. Na vsak način pa je treba končno vendar enkrat stopiti Žorgi na jezik. Čemu in koliko mu ev. plača Moskva za njegove premišljene laži, to ne vemo, vsekakor pa je potrebno, da mu enkrat pre skrbimo primerno nagrado.

Iz delavnice južne železnice v Mariboru. Čudno res, kako more človek tako hitro pozabiti na to, kar je bil v nedavni preteklosti sam, pozabiti na to, da je bil — delavec. Vendar se nam zdi, da ljudje, ki imajo štreberski talent in ki skušajo na račun svojih sodelavcev profitirati, nimajo niti najmanjšega sramu, da postanejo tudi kapitalistični priganjači in sovražniki svojih nekdanjih tovarišev. Taki ljudje so stebri kapitalističnega izkoriščevalnega sistema in večji sovražniki delavstva od kapitalstov samih, ker so janičarji — kri delovske krvi — v službi kapitala. Nek delovadja G. K. v mizarski delavnici ima vse značilne lastnosti kapitalističnega valpta, ki hoče avanzirati in dobiti šaržo prvega med prvimi v vrsti kapitalističnih plačancev. Ni še dolgo — fant je še mlad — kar je stal omenjeni delovadja pri stružniku. No, te dni pa si je izposodil nekega delavca, ki ga je šikaniral do neznosnosti in podkrepil svoje šikane še z izjavo: »Saj vi v privatni službi sploh ne morete eksistirati. In vendar je bil ta mož do svojih 35 let v privatni službi. Poleg tega menda dotični »višji plačanec« z visoko šaržo delovodje pozablja, da zna ravno isti strugar zadovoljiti s svojim delom razne inspektorje in načelnike, ki si puste delati mobilije in da bo tem lažje opravil delo za vagone. Zgoditi se zna, da bomo delavci preskrbeli avanzmajev želj nemu delovodji primeren tuš, ki bo njegovo bojevito protidelavsko razpoloženje zelo ohladil in prekrižal štreberske načrte prav temeljito. Delavec je več. Priganjačev samo majhno število. In v kapitalistični družbi ustvarja delo dobiček; tega se je treba zavedati, da se ne bi tega spomnil kdo šele na cesti, ko bi mogel svojo smolo in nesrečo s karijero potožiti edino le kamnu na poti.

Indeks ostane. Kakor poroča »Der Eisenbahner«, organ naših sodrugov v Avstriji, je dr. Korošček tovariš Seipl hotel odpraviti indeks; to je določba, s katero se plače uslužbencem vedno ravna po cenah življenjskih potrebščin. Če bi se to zgodilo, tedaj bi se avstrijskim javnim nameščencem tako godilo, če ne bi bili organizirani, kot se nam godi, kjer se noben vrag ne zmeni, kako bomo živeli, četudi gredo cene za 100 ali 200 odstotkov navzgor. Toda avstrijskemu Korošču se to ni posrečilo četudi ima zakrivljeno palico. V Avstriji so železničarji do 90 odstotkov organizirani v enotni organizaciji in so Seiplov naklep odbili. Zato pa se bodo sedaj vršile volitve v obratne svete, to je institucija, ki je na Balkanu ne poznajo. Nam so še personalno komisijo in delavske odbore pojedli, ki smo jih že imeli na južni železnici.

Die Südbahnangestellten und die Verpachtung der Südbahn.

(Fortsetzung.)

4. Für das Personal der Gesellschaft wäre im Falle der Betriebsübernahme durch den Staat ein eigener Status zu bilden. Die diesem Status angehörigen Bediensteten werden unter der Voraussetzung, dass sie dieselbe dienstliche Qualifikation haben, bei Besetzung von freigewordenen Dienstposten des betreffenden Netzes den Vorzug genießen. Kein Bediensteter darf gegen seinen Willen auf einen Dienstposten ausserhalb des Südbahnnetzes versetzt werden.

5. Verbesserungen der Lage der Altpensionisten der Staatsbahnen sind auch den Altpensionisten der Gesellschaft zu gewähren.

6. Schliesslich haben die Vertreter des Personals den Wunsch geäußert, dass dem Personal die Gelegenheit gegeben werde, bei der Konferenz in Rom seine Wünsche durch die von ihm gewählten Vertreter vorzubringen.

Wir bitten zunächst über den letzten Punkt einen Beschluss fassen zu wollen.

Um den vorerwähnten Wünschen des Personals zu entsprechen, schlagen wir folgende Aenderungen vor:

1. Im Absatz 5 des Artikels 17 wären nach dem Worte »erhält« die Worte einzuschalten »Unter Wahrung der diesem Personale im Zeitpunkte der Betriebsübernahme gegenüber der Gesellschaft zustehenden Rechte«. Weiters wäre dieser Absatz zu ergänzen wie folgt:

»Für das im Falle der Betriebsübernahme in den Staatsbahndienst übernommene Südbahnpersonal ist ein eigener Status zu bilden. Die diesen Status angehörenden Bediensteten werden unter der Voraussetzung gleicher dienstlicher Qualifikation hinsichtlich der auf dem betreffenden Netz freigewordenen Posten den Vorzug genießen. Dieses Personal wird gegen seinen Willen nicht auf einen Dienstposten ausserhalb des betreffenden Südbahnnetzes versetzt werden können«.

2. Der Absatz des Art. 17 wäre zu ergänzen wie folgt:

»Das Ausmass der Ruhebezüge aller Art (einschliesslich der Teuerungszulagen und ähnlicher Bezüge aller Art) wird jedoch niemals geringer sein, als jenes, welches nach den im Zeitpunkte der Betriebsübernahme für das Personal der Gesellschaft geltenden Bestimmungen zukommen würden«.

3. Der Absatz 2 des Art. 17 wäre zu ergänzen wie folgt:

Den Bediensteten, welche in den Staatsbahndienst übergehen, stets das Recht zu, innerhalb einer Frist von 3 Monaten vom Zeitpunkte der Betriebsübernahme an gerechnet, zu erklären, dass sie nicht im Staatsdienst verbleiben wollen. Diese Bediensteten erhalten nach Ablauf von 3 Monaten vom Zeitpunkte der Betriebsübernahme durch den Staat an gerechnet, jene Bezüge, die ein gekündeter Bediensteter nach Ablauf der Kündigungsfrist nach dem bei der Gesellschaft im Zeitpunkte der Betriebsübernahmegeltenden Normen erhalten würden. Diejenigen Bediensteten, welche bereits 20 oder mehr Jahre aufweisen, erhalten für die Dauer eines Jahres vom Zeitpunkte ihres Ausscheidens aus dem Aktivdienste an, gerechnet ausser ihren Ruhebezügen eine Ergänzung im Ausmasse des Unterschiedsbetrages zwischen ihren Aktivbezügen und ihren Ruhebezügen.

4. Der Absatz 15 des Art. 17 wäre zu ergänzen wie folgt:

Wenn die vertragschliessenden Staaten eine Verbesserung der Lage ihrer Staatsbahnpensionisten zugestehen, müssen sie analog die Massnahmen auch zu Gunsten der Altpensionisten der Gesellschaft treffen, deren Ruhebezüge gemäss den Bestimmungen der Abs. 16 und 18 von ihnen zu zahlen sind.

Die Delegation der Gesellschaft gestatten sich, an die Delegierten der Regierungen die Bitte zu richten, diesen Fragen ihr ganzes Wohlwollen angedeihen zu lassen, damit die Möglichkeit beschaffen werde, dass um seine Zukunft bangende Personal zu beruhigen.

Die Herren Delegierten der Regierungen werden dringendst gebeten, ihren ganzen Einfluss bei den hohen Regierungen dahin geltend zu machen, dass im Falle einer Betriebsübernahme des Personals der Gesellschaft in den Staatsdienst unter Rücksichtnahme auf die Rechte und Interessen dieses Personals erfolge. Es ist überflüssig darauf aufmerksam zu machen, dass eine zufriedenstellende Betriebsführung nur mit einem Personal möglich ist, das nicht um seine Zukunft besorgt sein muss.

Anlässlich der Beschlussfassung über den Art. 17 in der Plenarsitzung vom 10. März 1923 hat der Herr Präsident der Generaldirektion noch folgende Bitten an die Vertreter der Regierungen gerichtet:

»Ich erlaube mir an die Herren Vertreter der hohen vertragschliessenden Staaten noch einmal die dringende Bitte zu richten, sie mögen ihren grossen Einfluss dahin geltend machen, dass das Personal der Südbahn, welches in den Staatsdienst übergeht in wohlwollendster Weise behandelt werde und das insbesondere auf die individuellen Verhältnisse der Bediensteten bei der Uebernahme soviel als möglich Bedacht genommen werde«.

Anhang 2 zum Protokoll der 8. Plenarsitzung vom 10. März 1923: Bericht des Komites, welches zur Beratung der Personal-Pensions- und Fahrbegünstigungsangelegenheiten eingesetzt wurde, über die vom Personal vorgebrachten Wünsche.

(Schluss folgt.)